

wolontariatu w Polsce (w perspektywie 2030)⁴. Nie rozstrzygając, jaki udział w rozwiązywaniu złożonego problemu zwiększenia aktywności obywatelskiej miały wspomniane programy, nie można zaprzeczyć, że podjęte inicjatywy i działania nie przełożyły się na zwiększony poziom działań wolontariackich, co wskazuje na skalę problemu i palącą potrzebę wzmożenia skutecznych działań.

Wyniki badań w szerszym kontekście sytuacji społecznej oprócz słabości polskiego wolontariatu wskazują niski, w porównaniu do pozostałych krajów Unii Europejskiej, poziom kapitału społecznego, na który składają się między innymi zaufanie i więzi między ludźmi. Używając terminologii z rodzimej tradycji, należy stwierdzić, że w Polsce mamy do czynienia z dość niskim poziomem solidarności międzyludzkiej, w tym zwłaszcza solidarności międzypokoleniowej, w ramach której młodzi wspierają osoby starsze (seniorów), a osoby starsze młodzież. Do diagnozy tej należy dodać problem wykluczenia społecznego bądź narażenia na wykluczenie różnych grup społecznych. Obraz ten skłania do podjęcia głębszych analiz, poszukiwania rozwiązań i wdrażania skutecznych pomysłów na przełamywanie barier nieufności i apatii. Ważne jest także propagowanie i organizowanie takich form organizacji działalności wolontariackiej, które skutecznie zmieniłyby istniejący stan. Takim działaniem ma być propozycja zorganizowanej formy wolontariatu długoterminowego pod nazwą Korpus Solidarności.

Odpowiedź na pytanie, dlaczego receptą na ograniczone zainteresowanie wolontariatem i metodą przeciwdziałania społecznym skutkom apatii i nieufności społecznej jest wspieranie długoterminowego wolontariatu, wynika z faktu, że właśnie zainteresowanie tą formą systematycznego zaangażowania obywateli utrzymuje się, według badań i analiz dobrowolnej pracy niezarobkowej na rzecz innych, na najniższym poziomie.

Dowartościowanie formy wolontariatu długoterminowego poprzez powołanie Korpusu Solidarności nie oznacza deprecjonowania idei wolontariatu akcyjnego i okazjonalnego, które współtworzą istotny społecznie obszar dobrowolnej i nieodpłatnej działalności obywateli. Proponowane wzmocnienie i rozwój wolontariatu długoterminowego ma na celu podniesienie rangi działań wolontariackich, wzbudzenie zainteresowania wolontariatem i zachęcenie obywateli do zaangażowania w taką działalność. Powołanie Korpusu Solidarności ma też za zadanie upowszechnienie wolontariatu wśród podmiotów określonych w UoDPPiW, które do tej pory w małym stopniu albo tylko sporadycznie wykorzystywały aktywność wolontariacką.

3.1. Badania międzynarodowe

⁴<http://www.mpips.gov.pl/bip/projekty-aktow-prawnych/projekty-programow-i-inne/ugofalowapolitykarozwojuwolontariatuwolsce/>.